

Wiele dróg do sukcesu

Saksoński system szkolnictwa

Spis treści

03	Każdy się liczy! Dobre szanse dla wszystkich w szkołach w Saksonii – przedmowa	20	Specjalistyczna szkoła zawodowa (Berufsfachschule). Edukacja w szkole
04	Saksoński system szkolnictwa. Rodzaje szkół (grafika)	21	Technikum (Fachoberschule). Droga do uzyskania matury zawodowej (Fachhochschulreife)
07	Szanse dla wszystkich. Edukacja w Saksonii	22	Gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium). Matura (Abitur) po szkole średniej
08	Wiele dróg do sukcesu. Saksoński system szkolnictwa w skrócie	23	Podwójne kwalifikacje. Wykształcenie zawodowe i kwalifikacja do studiów
10	Szkoła podstawowa (Grundschule). Dobry początek	24	Szkoła specjalistyczna (Fachschule). Kształcenie ustawiczne w zawodzie
12	Szkoła średnia (Oberschule). Nauka dla praktyki	25	Kwalifikacje ukończenia szkoły dla dorosłych. Druga droga edukacji
14	Gimnazjum (Gymnasium). Przygotowanie do studiów	26	Kształcenie ustawiczne
16	Szkoły specjalne (Förderschulen). Indywidualna pomoc	27	Informacje i porady
18	Szkoła zawodowa (Berufsschule). Kształcenie dualne		

Każdy się liczy!

Dobre szanse dla wszystkich w saksońskich szkołach

Drodzy Uczniowie,
drodzy Rodzice, drodzy Czytelnicy!

Sukces edukacyjny można osiągnąć na wiele sposobów. Stopień naukowy i sposób jego uzyskania każdy powinien zaplanować indywidualnie, uwzględniając osobiste kompetencje i zainteresowania. Do podjęcia właściwej decyzji ważne jest poznanie różnych możliwości, jakie oferuje nasz system edukacji i ich konsekwencji.

Chociaż istnieje wiele dróg do sukcesu, struktura szkół w Wolnym Kraju Saksonia jest przejrzysta. Obejmuje ona szkołę podstawową (Grundschule), szkołę średnią (Oberschule), gimnazjum (Gymnasium) i szkoły kształcenia zawodowego (berufsbildende Schulen). Ważną częścią naszego systemu edukacyjnego są również szkoły specjalne (Förderschulen). Uczniowie i rodzice mają do nich szczególne prawo, ponieważ to właśnie tutaj uczniowie potrzebujący wsparcia mogą liczyć na największą pomoc. Saksoński system szkolnictwa uzupełniają szkoły drugiej drogi edukacji. Dorośli w każdym wieku mogą korzystać z tej możliwości w celu uzyskania kwalifikacji w szkołach ogólnokształcących.

„Każdy się liczy!” to jedna z głównych zasad saksońskiej polityki edukacyjnej. Wyraża się to w naszym uporządkowanym systemie szkolnictwa, który odpowiednio uwzględnia i promuje różne tendencje, talenty i cele edukacyjne uczniów. Charakterystyczną cechą tego systemu jest otwartość pomiędzy typami szkół i możliwość łączenia się z programami szkolnictwa wyższego. Nasze szkoły umożliwiają również dwu- i wielojęzycznym uczniom osiągnięcie indywidualnego sukcesu edukacyjnego.

Wraz z nowelizacją saksońskiej ustawy o szkolnictwie stworzyliśmy nowe możliwości zaangażowania dla wszystkich osób uczestniczących w działalności szkół. Rozszerzyliśmy możliwości udziału uczniów i rodziców, oferując szkołom większą przestrzeń do kreatywności i tym samym większą odpowiedzialność własną. Rekomendacja edukacyjna uwzględnia podstawowe prawo rodziców do decydowania o karierze edukacyjnej ich dzieci.

W saksońskim systemie szkolnictwa każdy otrzymuje swoją szansę. Badanie „Bildungsmonitor” ostatnio potwierdziło ponownie, że sukces edukacyjny w Saksonii jest w najmniejszym stopniu uzależniony od pochodzenia społecznego w porównaniu z innymi krajami związkowymi. Nasz zróżnicowany system szkolnictwa umożliwia każdemu zdobycie wykształcenia w sposób, który najbardziej mu odpowiada.

Niezależnie od zaplanowanej ścieżki, niniejsza broszura zawiera zestawienie informacji i powinna pomóc w podjęciu właściwej decyzji w odniesieniu do Państwa ścieżki edukacyjnej lub ścieżki edukacyjnej Państwa dzieci. Życzę wielu sukcesów, a przede wszystkim przyjemności podczas nauki.

Christian Piwarz
Saksoński Minister ds. Kultury

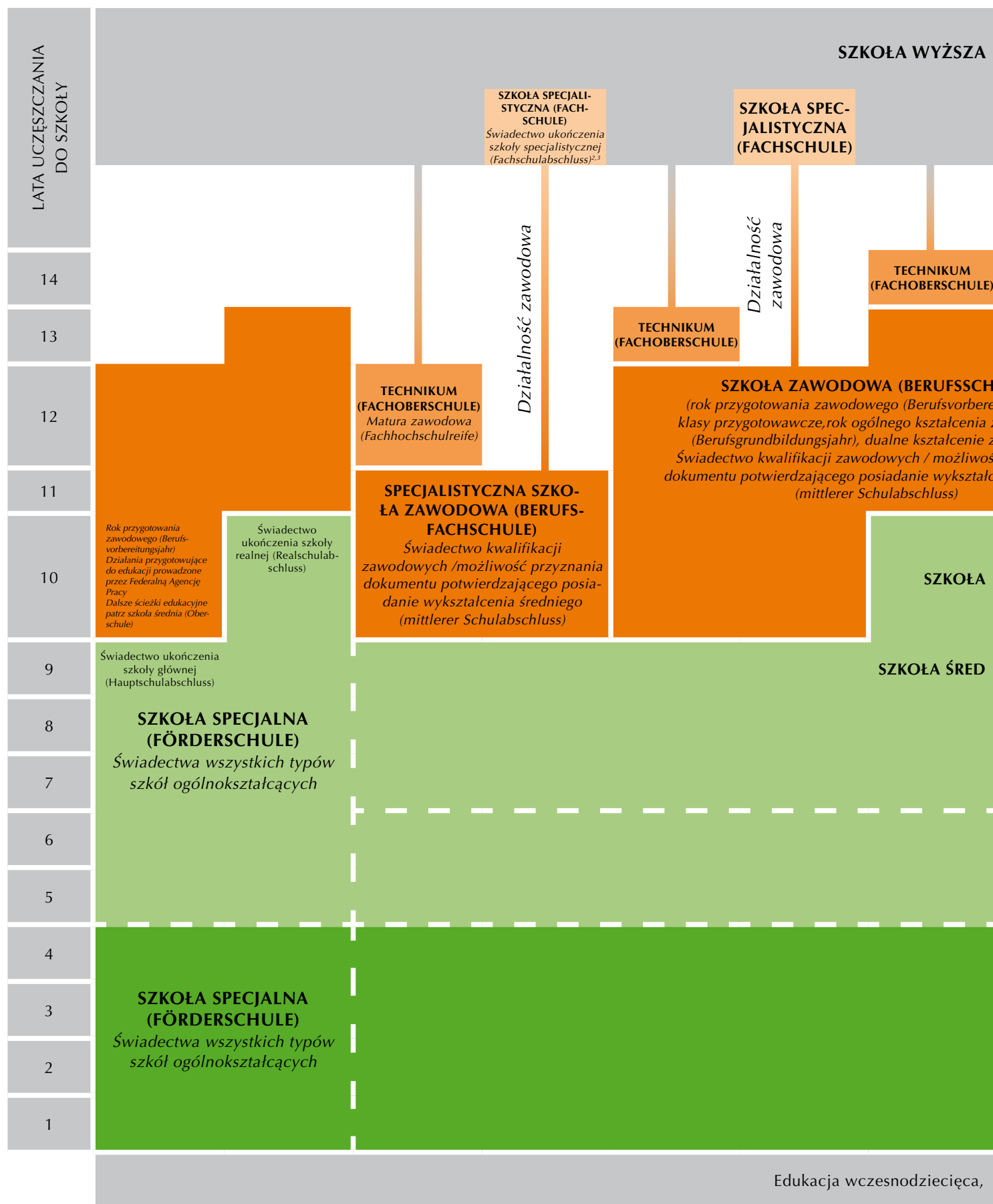

© Ronald Bonns

Saksoński system szkolnictwa.

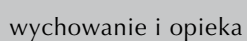
Rodzaje szkół (grafika)

(prezentacja uproszczona, bez drugiej ścieżki edukacyjnej)

- Poziom podstawowy
- Szkoły średnie I stopnia
- Szkoły średnie II stopnia

- Kształcenie zawodowe
- Kwalifikacja do studiów
- Ustawiczne kształcenie zawodowe

© pressmaster | fotolia.com

WIR BEWEGEN
BILDUNG
BEWEGT UNS

Szanse dla wszystkich.

Edukacja w Saksonii

Saksoński system szkolnictwa każdemu daje szansę. Niektórym nawet drugą. Ponieważ uczniowie* mają bardzo różne umiejętności i zainteresowania. Dlatego szkoły saksońskie prowadzą do sukcesu różnymi drogami. Szeroki wachlarz możliwości edukacyjnych uwzględnia rozwój osobisty poszczególnych uczniów i tworzy podstawy dla uczenia się przez całe życie. Nacisk kładzie się nie tylko na wiedzę specjalistyczną. Chodzi również o umiejętność orientacji w coraz bardziej złożonym i szybko zmieniającym się świecie.

Szkoły ogólnokształcące opracowują całodzinne programy szkolne na własną odpowiedzialność, z zaangażowaniem i we współpracy z partnerami pozaszkolnymi. Całodzinne uczenie się jest okazją do tego, aby szkoły stały się nowoczesne i przyjazne dla dzieci oraz aby połączyć je z różnymi tematami, takimi jak integracja, inkluzja i indywidualne wsparcie dla jednostki. 87% szkół już dziś spełnia to wyzwanie.

W niniejszej broszurze przedstawiamy różne typy szkół i ścieżek edukacyjnych w Saksonii. Po krótkim przeglądzie znajdują się szczegółowe rozdziały na temat każdego typu szkoły. Pierwsza część broszury informuje o podejściach, celach i treściach w szkołach ogólnokształcących (szkoła podstawowa – Grundschule, szkoła średnia – Oberschule, gimnazjum – Gymnasium i szkoła specjalna – Förderschule). Przedstawione w drugiej części szkoły kształcenia zawodowego otwierają kolejne ścieżki kształcenia, zwłaszcza dla absolwentów szkół średnich,

k którzy uczą się nie tylko podstaw teoretycznych swojego wyuczonego zawodu, ale również mają możliwość zdobycia matury zawodowej (Fachhochschulreife) lub matury (Abitur). Odrębny rozdział poświęcony jest szkołom specjalnym. Specjalne wsparcie otrzymują w nich dzieci i młodzież, które wymagają specjalnej pomocy pedagogicznej przez dłuższy okres lub są niepełnosprawne.

*W całej publikacji używane są terminy „uczeń” i „nauczyciel”. Odnosi się to do uczniów i nauczycieli płci męskiej i żeńskiej.

Jakość i efektywność szkoły są dziś przedmiotem globalnej konkurencji. Również szkoły saksońskie muszą stawić czoła tej rywalizacji, przedstawiając różnorodne oferty dydaktyczne, całodzinne koncepcje i projekty szkolne, udział w konkursach lub profile specjalne. Każda szkoła zyskuje takie charakterystyczne oblicze.

www.bildung.sachsen.de

Dalsze informacje można znaleźć w poniższych broszurach:

Dobry początek

Szkoły podstawowe w Saksonii

Przygotowanie na przyszłość

Szkoły średnie i gimnazja w Saksonii

Różnorodność jako szansa

Specjalne wsparcie pedagogiczne w Saksonii

Drogi do kariery zawodowej

Szkoły zawodowe w Saksonii

W Saksonii istnieje 1776 szkół ogólnokształcących, szkół drugiej ścieżki edukacyjnej i szkół kształcenia zawodowego, w których uczy się 478 000 uczniów i pracuje 37 100 nauczycieli.

Wiele dróg do sukcesu.

Saksoński system szkolnictwa w skrócie

Szkoła podstawowa (Grundschule)

str. 10

Klasy od 1 do 4

W pierwszych czterech latach szkoły dzieci uczą się znacznie więcej niż tylko czytania, pisania i liczenia. Nauczyciele szkół podstawowych towarzyszą indywidualnemu rozwojowi uczenia się dzieci i wspierają ich radość z nauki i zdobywania wiedzy. W czwartej klasie wszystkie dzieci otrzymują rekomendację edukacyjną do szkoły średniej lub gimnazjum.

Dobry początek
Szkoly podstawowe w
Saksonii

Szkoła średnia (Oberschule)

str. 12

Klasy od 5 do 9/10

Szkoła średnia zapewnia wykształcenie ogólne i przygotowanie zawodowe. Oferuje wiele możliwości wspierania indywidualnych osiągnięć i rozwoju konkretnych zainteresowań uczniów. Stanowi to dobrą podstawę do dalszego kształcenia zawodowego. Pod koniec klasy 9. można uzyskać świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) lub kwalifikowane świadectwo ukończenia szkoły głównej (qualifizierender Hauptschulabschluss), natomiast pod koniec klasy 10 świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss).

Gimnazjum (Gymnasium)

str. 14

Klasy od 5 do 12

Gimnazjum prowadzi po ośmiu latach do matury (Abitur) i umożliwia studiowanie w szkołach wyższych (Hochschule) i w akademii zawodowej (Berufsakademie). Możliwe jest również kształcenie zawodowe poza szkołą wyższą. Aby młodzież nie musiała przedwcześnie określać typu szkoły, klasy 5 i 6 pełnią funkcję orientacyjną, zmiana szkoły średniej na gimnazjum jest możliwa również po ukończeniu klas 7-9.

W klasach od 8 do 10 gimnazjum oferuje różne punkty nacisku, tzw. profile szkolne.

Przygotowanie na przyszłość
Szkoly średnie i gimnazja w
Saksonii

Szkoły specjalne (Förderschule)

str. 16

Klasy od 1 do 9/10

W ośmiu różnych typach szkół specjalnych dzieci i młodzież są przygotowywane do jak najbardziej niezależnego życia w społeczeństwie i w pracy zawodowej. Zasadniczo rodzice mają prawo wyboru między inkluzywnym nauczaniem w szkole ogólnodostępnej a intensywnym, często ograniczonym czasowo specjalnym wsparciem pedagogicznym w szkole specjalnej.

Różnorodność jako szansa
Specjalne wsparcie
pedagogiczne w Saksonii

Szkoły kształcenia zawodowego

Szkoły kształcenia zawodowego, tj. szkoła zawodowa (Berufsschule), specjalistyczna szkoła zawodowa (Berufsfachschule), technikum (Fachoberschule), gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium) i szkoła specjalistyczna (Fachschule), są połączone w Saksonii w centrach szkół zawodowych. Młodzież niepełnosprawna, przewlekle chora lub osoby o specjalnych potrzebach pedago-

gicznych są w miarę możliwości włączane w normalną edukację z pomocą specjalnego wsparcia pedagogicznego. W przypadku szczególnych wymagań dotyczących nauczania w szkołach zawodowych można również tworzyć klasy, które są dostosowane do specjalnych priorytetów w zakresie wsparcia.

Drogi do kariery zawodowej
Szkoły zawodowe w Saksonii

Szkoła zawodowa (Berufsschule)

str. 18

Kształcenie dualne

Nauczanie w szkole zawodowej jest częścią dualnego systemu kształcenia. Uczniowie, którzy uczą się w zakładzie jednego z prawie 350 uznanych wyuczonych zawodów, poznają tu teoretyczne podstawy swojego przyszłego zawodu. W szkołach zawodowych dostępne są również specjalne oferty dla młodzieży niepełnosprawnej, przewlekle chorej lub o specjalnych potrzebach pedagogicznych.

Technikum (Fachoberschule)

str. 21

Droga do uzyskania matury zawodowej (Fachhochschulreife)

Młodzież, jak również młodzi i starsi dorośli mogą uzyskać w technikum maturę zawodową (Fachhochschulreife). Uprawnia ona do studiowania w wyższej szkole zawodowej (Fachhochschule). Maturę zawodową (Fachhochschulreife) można nabyć w ciągu dwóch lat szkolnych lub jednego roku szkolnego, w zależności od doświadczenia życiowego i zawodowego. Wysoka przydatność praktyczna w dwuletnim technikum jest, oprócz uzyskania kwalifikacji do studiów, ważnym wkładem w znalezienie pracy zawodowej w wyższej szkole zawodowej (Fachhochschule), w akademii zawodowej (Berufsakademie) lub w dualnym kształceniu zawodowym (duale Berufsausbildung).

Specjalistyczna szkoła zawodowa (Berufsfachschule)

str. 20

Edukacja w szkole

Specjalistyczna szkoła zawodowa prowadzi do uzyskania kwalifikacji zawodowych uznawanych na terenie całych Niemiec poprzez nauczanie oraz praktykę zakładową lub praktyczną edukację zawodową. Edukacja trwa od dwóch do trzech lat.

Gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium)

str. 22

Matura (Abitur) po szkole średniej

Gimnazjum zawodowe opiera się na świadczeniu ukończenia szkoły średniej (mittlerer Schulabschluss) lub edukacji zawodowej z dobrymi ocenami i prowadzi do uzyskania ogólnej matury (Abitur). Trzyletnia edukacja obejmuje zarówno nauczanie ogólne, jak i treści dydaktyczne związane z zawodem.

Szkoła specjalistyczna (Fachschule)

str. 24

Kształcenie ustawiczne w zawodzie

Specjaliści, którzy ukończyli kształcenie zawodowe i z reguły posiadają doświadczenie zawodowe, nabywają w szkole specjalistycznej dodatkowe kwalifikacje. W przypadku absolwentów istnieją interesują-

ce oferty pracy na poziomie pośrednim pomiędzy wykwalifikowanymi pracownikami a absolwentami szkół wyższych. Ukończenie szkoły specjalistycznej może uprawniać do podjęcia studiów na uczelni wyższej.

Podwójne kwalifikacje

str. 23

Wykształcenie zawodowe i kwalifikacja do studiów

W Saksonii można uczestniczyć w następujących tokach i ofertach kształcenia, które zapewniają zarówno wykształcenie zawodowe, jak i kwalifikację do studiów:

- Dualne kształcenie zawodowe z maturą w Saksonii DUBAS,
- Technikum (Fachoberschule) i skrócone dualne kształcenie zawodowe FOS+,
- Szkoła specjalistyczna (Fachschule) z dodatkowym kształceniem i egzaminem.

Szkoła podstawowa (Grundschule).

Dobry początek

W szkole podstawowej dzieci uczą się znacznie więcej niż tylko czytania, pisania i liczenia. Należy wspierać radość z przyswajania wiedzy i naturalną ciekawość, a także dumę z własnych umiejętności. Cztery pierwsze lata szkolne stanowią podstawę samodzielnej pracy i motywują uczniów do uczenia się przez całe życie. Dlatego też szkoły te są zorientowane zarówno na wyniki, jak i na dziecko. Dzieci chcą pokazać, co potrafią, chcą być zachęcane i wspierane. A także szanowane jako osobowości.

Od przedszkola do szkoły

Rok przygotowujący do szkoły (Schulvorbereitungsjahr) w przedszkolu tworzy jednostkę wraz z fazą wejścia do szkoły. Aby każde dziecko mogło dobrze zintegrować się w nowym środowisku nauki i życia w szkole, przedszkole i szkoła podstawowa ściśle ze sobą współpracują w tej fazie.

Saksoński Plan Edukacyjny zapewnia ramę merytoryczną, umożliwiającą indywidualne wsparcie całościowego rozwoju dzieci. Nawiązują do tego programy nauczania w szkole podstawowej.

Dla dzieci w wieku szkoły podstawowej dostępna jest dostosowana do ich potrzeb oferta miejsc w świetlicach. Rodzice zawierają umowę o opiekę ze świetlicą. Skoordynowana współpraca pomiędzy szkołą podstawową i świetlicą zapewnia dzieciom całodzienną edukację i wychowanie.

Dziecko w centrum uwagi

Lekcje w pierwszych dwóch latach szkolnych opierają się na indywidualnym poziomie wiedzy i osobistych doświadczeniach dzieci. Kluczowe jest całościowe rozumienie rzeczy. Ponieważ dzieci muszą najpierw nauczyć się także uczenia, skoncentrowane fazy ćwiczeń przeplatają się z czasem odpoczynku. Klasy 3 i 4 przygotowują dzieci do wymagań

szkoły średniej i gimnazjum. W projektach interdyscyplinarnych mają one coraz większą możliwość samodzielnego zastosowania nauczonych treści w złożonych kontekstach.

Zobacz, co już potrafisz!

Czytanie i pisanie

Najważniejszym warunkiem sukcesu jest dobra znajomość języka, której wsparcie musi rozpocząć się już w najwcześniejszych latach życia. Czytanie i nauka pisania w szkole są ściśle ze sobą powiązane. Od samego początku dzieci piszą małe teksty i wierszyki oraz zapoznają się z literaturą dla dzieci.

Nauczanie przedmiotowe

Kluczowym zagadnieniem w nauczaniu przedmiotowym jest świat, współzycie ludzi oraz postępowanie z roślinami i zwierzętami, odpowiednie do wieku odkrywanie i doświadczanie zjawisk, takich jak światło i powietrze, zdrowie, media i ruch drogowy. Tematy są przedstawiane w sposób przekrojowy, tak aby dzieci mogły połączyć to, co nowe z tym, co znane. Eksperymenty, zajęcia lekcyjne i miejsca nauki poza szkołą stają się trwałymi doświadczeniami związanymi z procesem uczenia się.

Matematyka

Nauka poprzez aktywne odkrywanie, obrazowe przykłady i merytoryczne zagadnienia z rzeczywistości życiowej ułatwia dzieciom rozpoznawanie i ćwiczenie związków matematycznych. Jeśli dzieci znajdą nawet własne drogi rozwiązania, zasługuje to na szczególne wsparcie.

Język obcy

Wszystkie dzieci od klasy 3. uczą się języka angielskiego na dwóch lekcjach w tygodniu. W niektórych szkołach można uczyć się innego języka obcego już od pierwszej klasy.

Religia / etyka

Wszystkim dzieciom od pierwszej klasy oferowany jest przedmiot religii ewangelickiej lub katolickiej. Osoby nieuczestniczące w lekcjach religii, uczęszczają na zajęcia z etyki.

Uznawanie osiągnięć

Pierwsze dwa lata szkolne tworzą jednostkę. Każde dziecko może zauważyć własne postępy w nauce i umiejętności. W związku z tym po pierwszej klasie nie ma decyzji o promocji. Od 2. klasy stopniowo wprowadzane są oceny. Dzięki temu nauczyciele mogą dokładniej monitorować postępy w nauce i wspierać dzieci w bardziej ukierunkowany sposób. Ale także dzieci chcą znać własną sytuację: oceny są uznaniem własnych osiągnięć, mają zachęcać i motywować. Oprócz wyników w szkole, oceniane są zachowania, porządek, pracowitość i współpraca. W ten sposób dziecko i jego rodzice wiedzą, czy jest punktualne, przestrzega określonych zasad, jak bierze udział w lekcjach, w jakim stopniu dąży do celu i nad czym dokładnie może pracować.

Dialog między szkołą a rodzicami

Charakterystyczne dla dobrych relacji między szkołą a rodzicami jest to, że rodzice i nauczyciele sprawnie wymieniają się informacjami na temat rozwoju dziecka. Zebrania rodziców dają możliwość wspólnego komunikowania się na temat zajęć, projektów klasowych i kwestii wychowawczych. W przypadku indywidualnych pytań nauczyciele są do dyspozycji rodziców w trakcie konsultacji. Ponadto rodzice wybierają radę rodziców, która reprezentuje interesy dzieci i rodziców w gremiach szkoły.

Co dalej?

W 4. klasie szkoły podstawowej otrzymasz rekomendację edukacyjną dotyczącą uczęszczania do szkoły średniej lub gimnazjum. W rozmowach konsultacyjnych z rodzicami omawiany jest poziom rozwoju dziecka i jego potencjał oraz życzenia rodziców. Na początku drugiego półrocza 4. klasy wszyscy uczniowie otrzymują rekomendację edukacyjną dotyczącą uczęszczania do szkoły średniej.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat szkoły podstawowej w Saksonii można znaleźć w tej broszurze:

Dobry początek

Szkoły podstawowe w Saksonii

Szkoła średnia (Oberschule). Nauka dla praktyki

Uczniowie szkoły średniej mają wiele opcji do wyboru. Szkoła średnia oferuje wykształcenie ogólne i przygotowanie zawodowe. Rodzice i dzieci, wybierając odpowiednią szkołę średnią, powinni z wyprzedzeniem zasięgnąć informacji o odpowiednim programie szkolnym, dostępnych ofertach, ofercie języków obcych i, w razie potrzeby, ofertach specjalnych szkoły.

Stopnie ukończenia szkoły

Ścieżki edukacyjne w szkole średniej są dostosowane do zainteresowań uczniów poprzez szeroki wachlarz przedmiotów obowiązkowych do wyboru. Dzięki indywidualnemu wsparciu, szkoła średnia spełnia wymagania dzieci i młodzieży związane z możliwościami rozwoju. W szkole średniej możliwe są następujące stopnie naukowe:

- świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) lub kwalifikowane świadectwo ukończenia szkoły głównej (qualifizierender Hauptschulabschluss) po 9. klasie,
- świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss) po klasie 10.

Uczniowie nauczani inkluzywnie z priorytetem nauki mogą uzyskać stopień w priorytecie nauki po klasie 9. lub, pod pewnymi warunkami, świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) lub świadectwo równoważne z tymi dwoma stopniami.

Orientacja

Klasy 5 i 6

W tych klasach uczniowie są zapoznawani z nowymi wymaganiami: poznają nowe przedmioty, ćwiczą nowe metody uczenia się i sprawdzają ich efektywność. Stają się bardziej samodzielni i otrzymują ukierunkowane wsparcie w zależności od swoich wymagań pod względem wyników. W 6. klasie uczeń podejmuje decyzję, którym tokiem edukacyjnym (tok szkoły głównej lub realnej) będzie się dalej uczył.

Indywidualne wsparcie

Klasy od 7 do 9/10

Od klasy 7. uczniowie przygotowują się – w zależności od indywidualnych warunków pod względem wyników – do ukończenia szkoły głównej (Hauptschule) lub realnej (Realschule). Na obu tokach kształcenia nauczane są te same przedmioty, przy czym lekcje języka niemieckiego, matematyki, angielskiego, fizyki i chemii odbywają się w grupach lub klasach szkoły głównej (Hauptschule) i realnej (Realschule). W zależności od wyników możliwa jest również zmiana toków kształcenia. Od klasy 7. dostępne są oferty zorientowane na wyniki, których rolą jest towarzyszenie uczniom w drodze do gimnazjum zawodowego (Berufliches Gymnasium) lub technikum (Fachoberschule).

Przygotowanie do zawodu

Systematyczna i praktyczna orientacja na zawód i studia są szczególnym znakiem wyróżniającym szkołę średnią. Ważna jest tu współpraca z doradcami zawodowymi Federalnej Agencji Pracy. Wspólny cel brzmi: wszyscy uczniowie posiadają wysoki poziom kompetencji w zakresie wyboru zawodu. W oparciu o mocne i słabe strony określone w klasie 7., orientacja na zawód i studia są indywidualnie „szyte na miarę”. Na lekcji gospodarka–technika–budżet/społeczeństwo (Wirtschaft–Technik–Haushalt/Soziales), w skrócie WTH, uczniowie od klasy 7. otrzymują praktyczne wykształcenie podstawowe w dziedzinie ekonomii. Szczególnym celem tego przedmiotu jest przygotowanie wszystkich uczniów do wyboru zawodu. Nie tylko wiążące obszary kształcenia, ale również obowiązkowe praktyki w przedsiębiorstwach i praca projektowa we współpracy z przedsiębiorstwami stwarzają liczne możliwości orientacji zawodowej.

Języki obce

W centrum uwagi znajdują się lekcje języka angielskiego rozpoczęte już w szkole podstawowej, które są kontynuowane dla wszystkich

uczniów do końca szkoły średniej. W szkole średniej, drugiego języka obcego można uczyć się od klasy 6. do klasy 10. z możliwością zakończenia na tym etapie. Nauka tego języka nie musi być kontynuowana w przypadku uczęszczania później do gimnazjum zawodowego lub ogólnokształcącego od klasy 11. Zazwyczaj oferowany jest język francuski i rosyjski, ale możliwy jest również język czeski, polski lub hiszpański, w zależności od warunków szkoły. Oferty języka obcego są również dostępne jako kółka zainteresowań.

Przedmioty obowiązkowe do wyboru

Przedmioty do wyboru

W szkołach średnich, począwszy od klasy 5., obok przedmiotów obowiązkowych są przedmioty do wyboru. Mogą one obejmować oferty indywidualnego wsparcia w zależności od zainteresowań, umiejętności i potrzeb uczniów. Uczniom szczególnie zorientowanym na osiągnięcia można zaoferować być drugi język obcy, który można zdawać na egzaminie końcowym. W klasie kończącej szkołę można wypracować wśród przedmiotów do wyboru złożone osiągnięcia edukacyjne, których ocena przejdzie w tematycznie powiązany przedmiot.

Nauczanie inkluzywne

Uczniowie wymagający specjalnego wsparcia pedagogicznego lub niepełnosprawni mogą być nauczani w szkole średniej w sposób inkluzywny, jeśli rodzice sobie tego życzą i jeśli spełnione są warunki do nauczania inkluzywnego. Od roku szkolnego 2018/2019 taka możliwość istnieje również dla uczniów wymagających specjalnego wsparcia pedagogicznego w priorytetowych obszarach nauki i rozwoju intelektualnego, którzy są nauczani w szkole średniej z uwzględnieniem różnych celów edukacyjnych.

© Frank Grätz, Dresden

Co dalej?

Po ukończeniu szkoły można rozpocząć kształcenie zawodowe. Osoby, które uzyskały dobre świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss), mogą kontynuować karierę szkolną bezpośrednio w gimnazjum zawodowym (Berufliches Gymnasium) w celu uzyskania ogólnej matury (Abitur) lub w technikum (Fachoberschule) w celu uzyskania matury zawodowej (Fachhochschulreife). Około jedna trzecia absolwentów szkół średnich posiadających świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss) wybiera taką drogę. Zmiana szkoły średniej (Oberschule) na gimnazjum (Gymnasium) jest możliwa – pod warunkiem osiągnięcia odpowiednich wyników – po każdej klasie. Szczegółowe informacje na temat kształcenia zawodowego znajdują się od strony 18. oraz w broszurze „Drogi do kariery zawodowej”.

© Dhouz | iStockphoto.com

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat szkoły średniej (Oberschule) i gimnazjum (Gymnasium) można znaleźć w tej broszurze:

Przygotowanie na przyszłość

Szkoły średnie i gimnazja w Saksonii

Gimnazjum (Gymnasium).

Przygotowanie do studiów

Ośmioletni przebieg edukacji w gimnazjum ma na celu wspieranie szczególnie zdolnych uczniów i przygotowanie ich do podjęcia studiów na uczelni wyższej. Każdy, kto chce uczęszczać do gimnazjum, potrzebuje odpowiedniej rekomendacji edukacyjnej ze szkoły podstawowej lub musi wykazać się niezbędnymi umiejętnościami i osiągnięciami w szkole średniej. Jeśli rodzice zgłoszą swoje dziecko do gimnazjum z rekomendacją edukacyjną dla szkoły średniej dla klasy 5., w gimnazjum odbywa się obowiązkowa rozmowa doradcza. Podstawą rozmowy doradczej jest, między innymi, wynik pisemnej ankiety dotyczącej osiągnięć. W wyniku rozmowy doradczej rodzice otrzymują rekomendację na kontynuację edukacji dziecka w szkole średniej (Oberschule) lub gimnazjum (Gymnasium). Decyzja należy ostatecznie do rodziców.

Poszczególne gimnazja oferują różne profile szkolne. Są one wykorzystywane do ustalania specjalnych punktów nacisku.

Szczególnie uzdolnieni uczniowie mają możliwość uczęszczania do specjalnych gimnazjów z rozszerzonym kształceniem od 5. klasy. W przypadku szczególnych uzdolnień w kilku dziedzinach (ponadprzeciętne uzdolnienie) od klasy 7. do wyboru dostępne jest również gimnazjum Landesgymnasium Sankt Afra zu Meißen. W przypadku tych ścieżek kształcenia, oprócz rekomendacji edukacyjnych dla gimnazjum, wymagany jest udział i osiągnięcie pozytywnego wyniku w specjalnym postępowaniu rekrutacyjnym.

Pierwsza orientacja

Podobnie jak w szkole średniej, klasy 5 i 6 w gimnazjum (Gymnasium) służą jako orientacja. Podobne programy nauczania ułatwiają przechodzenie między obydwoimi typami szkół. W większości szkół oferowane są zajęcia wyrównawcze dla mniej lub bardziej uzdolnionych uczniów, praca swobodna lub

kursy, których celem jest przekazywanie technik uczenia się. Od klasy 5. dochodzą do tego nowe przedmioty: historia, geografia, biologia, technologia/komputer. Lekcje języka angielskiego rozpoczęte już w szkole podstawowej są kontynuowane w gimnazjum. Wszyscy uczniowie uczą się od 6. klasy drugiego języka obcego. Ponadto w tej klasie rozpoczynają się lekcje fizyki. Od klasy 7. dochodzą lekcje informatyki i chemii.

Promocja myślenia i pracy interdyscyplinarnej

Celem charakterystycznego dla szkoły profilu, począwszy od 8. klasy, jest wspieranie myślenia i pracy interdyscyplinarnej.

Otwiera to różne sposoby dostępu do świata i uwzględnia upodobania, zainteresowania i zdolności uczniów. Każde gimnazjum oferuje charakterystyczne dla szkoły profile.

W ciągu tygodnia 2 lekcje są związane z zajęciami profilowymi. W przypadku uczniów, którzy uczą się trzeciego języka obcego od 8. klasy, zastępuje to zajęcia profilowe charakterystyczne dla szkoły.

Odpowiedni charakterystyczny dla szkoły profil może być związany z naukami społecznymi, artystycznymi, przyrodniczymi i sportem. Ponadto gimnazja oferują samodzielnie opracowane koncepcje jako profil charakterystyczny dla szkoły, które uwzględniają w lekcjach specyfikę regionalną i lokalną oraz wspierają rozwój szkoły w dziedzinach, takich jak orientacja dotycząca wyboru zawodu i studiów, a także edukacja medialna, edukacja polityczna lub edukacja dotycząca zrównoważonego rozwoju.

Możliwości kształcenia w gimnazjach uzupełniają kółka zainteresowań, konkursy lub praktyki w przedsiębiorstwach. Ponieważ wiele kółek zainteresowań współpracuje z przedsiębiorstwami, szkołami wyższymi lub gminami, uczniowie mają nieustannie

możliwość poznania przyszłego świata zawodowego.

Nauka w gimnazjalnej szkole średniej (gymnasiale Oberstufe)

Od klasy 10. rozpoczyna się ostateczne przygotowanie do matury (Abitur). Uczniowie w coraz większym stopniu opracowują obszary tematyczne i kompleksowe treści nauczania na własną odpowiedzialność, ponieważ w tej fazie dużą wagę przywiązuje się do samodzielnej pracy. Ponadto w klasie 11 i 12 uczniowie mogą intensywnie zdobywać informacje o strukturze, możliwościach wyboru i formach zajęć.

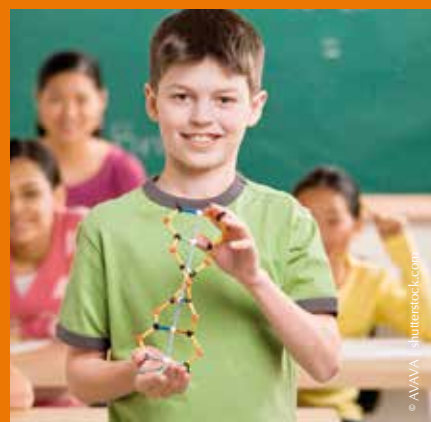
Droga do matury (Abitur)

Zajęcia w gimnazjalnej szkole średniej odbywają się na dwóch przedmiotach uzupełniających, prowadzonych w formie kursów o podwyższonym poziomie wymagań oraz na serii przedmiotów podstawowych, prowadzonych w formie kursów. Pierwszym przedmiotem uzupełniającym jest język niemiecki lub matematyka. Drugi przedmiot uzupełniający to jeden z przedmiotów: historia, fizyka lub kontynuowany język obcy, w niektórych gimnazjach również sztuka, chemia lub biologia. Oceny zastępuje zróżnicowany system punktacji, który waha się od 0 punktów (najgorszy wynik) do 15 punktów (najlepszy wynik). Szczególny nacisk kładzie się na przygotowanie do pracy naukowej. Uczniowie poznają różne metody samodzielnego opanowania złożonych zadań, znajdowania odpowiednich rozwiązań i świadomego sterowania osobistym procesem uczenia się. W czasie trwania gimnazjalnej szkoły średniej uczniowie mają możliwość zdobycia „szczególnych osiągnięć w nauce” (Besondere Lernleistung) na wybrany przez siebie temat. Mogą one zostać włączone do ogólnej kwalifikacji zamiast matury ustnej.

Co dalej?

Ogólna matura (matura – Abitur) zapewnia uczniom dostęp do wszystkich niemieckich uniwersytetów i szkół wyższych. Obecnie możliwe jest również studiowanie za granicą.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat szkoły średniej (Oberschule) i gimnazjum (Gymnasium) można znaleźć w tej broszurze:

Przygotowanie na przyszłość

Szkoły średnie i gimnazja w Saksonii

Szkoły specjalne (Förderschulen). Indywidualna pomoc

Dla uczniów o specjalnych potrzebach pedagogicznych w Saksonii istnieją dwa równorzędne sposoby wsparcia: z jednej strony są to zajęcia w szkołach specjalnych, a z drugiej strony zajęcia inkluzywne w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, jeśli spełnione są określone warunki. Wysoki priorytet ma prawo rodziców do wyboru. Zawsze czynnikiem decydującym o wyborze najbardziej odpowiedniego miejsca wsparcia jest dobro dziecka. Nauczyciele i pracownicy kuratorium oświaty doradzają rodzicom, jaki typ szkoły i która szkoła może zaspokoić indywidualne potrzeby wsparcia pedagogicznego.

Saksonia angażuje się na rzecz różnorodności miejsc wsparcia, a tym samym również na rzecz szkół specjalnych w przyszłości. Wiele szkół specjalnych kształci swoich uczniów przez ograniczony czas, aby przygotować ich do nauki w innych typach szkół. W ten sposób szkoła specjalna oferuje uczniom ramę ochronną z małymi grupami podczas nauki, indywidualnym specjalnym wsparciem pedagogicznym, nauczycielami specjalnie wykształconymi w różnych obszarach wsparcia oraz specjalnym wyposażeniem.

Szkoły specjalne są ponadto regionalnymi centrami kompetencji w zakresie specjalnego wsparcia pedagogicznego, które zapewniają doradztwo, diagnostykę i wspieranie edukacji inkluzywnej w szkołach ogólnodostępnych.

Szkoła z priorytetem wsparcia rozwoju emocjonalnego i społecznego

Do szkoły tej uczęszczają uczniowie, którzy są wspierani przez specjalne środki ze względu na zaburzenia rozwojowe, traumatyczne przeżycia lub wpływy społeczno-kulturowe. Ten typ szkoły specjalnej obejmuje klasy od 1 do 4. Następnie uczniowie są na ogół dalej kształceni w innych szkołach ogólnokształcących. W wyjątkowych przypadkach zajęcia mogą być kontynuowane do klasy 10. Nauczanie odbywa się zgodnie z programami nauczania szkół podstawowych i średnich.

Szkoła z priorytetem wsparcia języka

W tym typie szkoły specjalnej uczą się uczniowie, których zdolności komunikacyjne są znacznie ograniczone. Z reguły zajęcia prowadzone są w klasach od 1 do 4; w wyjątkowych przypadkach uwzględnia się również klasy 5 i 6. Nauczanie odbywa się zgodnie z programami nauczania szkół podstawowych lub średnich. Następnie uczniowie kontynuują naukę w innej szkole ogólnokształcącej.

Szkoła z priorytetem wsparcia w zakresie nauki

Tutaj wsparcie otrzymują uczniowie, którzy mają duże trudności w uczeniu się i osiągnięciu wyników, a także w percepcji. Otwarte formy zajęć, zajęcia zorientowane na projekt, praca indywidualna i grupowa umożliwiają uwzględnienie indywidualnych zdolności, skłonności i zainteresowań uczniów.

Oprócz zdobywania wiedzy gotowej do użycia, szczególny nacisk kładzie się na rozwój umiejętności i zdolności praktycznych. W szkołach saksońskich z priorytetem wsparcia w zakresie nauki można otrzymać świadectwo w prioritycie nauki (Abschluss im Förderschwerpunkt Lernen). Warunkiem jest, aby uczniowie osiągnęli ocenę „dostateczną” (ausreichend) ze wszystkich przedmiotów lub mogli wyrównać ocenę „dopuszczającą” (mangelhaft). Przy spełnieniu odpowiednich warunków możliwe jest uzyskanie świadectwa ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) lub świadectwa równoważnego świadectwu ukończenia szkoły głównej.

Szkoła z priorytetem wsparcia rozwoju intelektualnego

Zajęcia w tej szkole odbywają się według własnego programu nauczania. Oprócz kształcenia ogólnego na poziomie niższym, średnim i wyższym, ten typ szkoły specjalnej zapewnia również podstawowe szkolenie zawodowe na poziomie zawodowym (Werkstufe). Każdy etap obejmuje trzy lata szkolne. Nie ma ocen. Ewa-

luacja opiera się na indywidualnym postępie uczniów w nauce. Po zakończeniu poziomu zawodowego (Werkstufe), gdy zrealizowany zostanie indywidualny plan wsparcia, uczniowie otrzymują świadectwo w zakresie prioritytu rozwoju intelektualnego.

Szkoła z priorytetem wsparcia w zakresie widzenia

Szkoła ta jest podzielona na sekcję szkoły podstawowej i średniej oraz klasy z jednoczesną potrzebą wsparcia w zakresie nauki lub rozwoju intelektualnego. Dzieci i młodzież niewidome i niedowidzące są przygotowywane do życia w otoczeniu w przeważającej mierze optycznie w taki sposób, że mogą później iść przez życie w sposób umożliwiający aktywną i społeczną integrację. Specjalne narzędzia do tego celu obejmują komputery umożliwiające pismo i mowę w alfabecie Braille’a, czytniki ekranu i mówiące kalkulatory.

Szkoła z priorytetem wsparcia w zakresie słuchania

Dzięki specjalnym możliwościom pedagogicznym szkoła ta pomaga dzieciom i młodzieży głuchoniemej lub poważnie niedosłyszącej rozwijać język i formy komunikacji. Uczniowie mają możliwość nauki języka migowego i alfabetu palcowego, a także języka mówionego i pisanego. Celem edukacji jest opanowanie procesów nauczania szkolnego i zawodowego oraz życia codziennego. Nauczanie odbywa się zgodnie z programami nauczania szkoły podstawowej i średniej. Mogą być również tworzone klasy z jednoczesną potrzebą wsparcia w obszarach nauczania lub rozwoju intelektualnego.

Szkoła z priorytetem wsparcia rozwoju fizycznego i motorycznego

Tutaj uczą się dzieci i młodzież z niepełnosprawnością fizyczną i wieloraką. Programy nauczania oparte są – w zależności od potrzeby wsparcia – na programach szkół ogólnokształcących, szkoły z priorytetem wsparcia w zakresie nauki oraz rozwoju intelektualnego.

Szkoła kliniczna (Klinikumschule) i przyszpitalna (Krankenhauschule)

W szkole tej uczą się chorzy uczniowie, którzy przebywają w klinice, szpitalu lub sanatorium przez dłuższy czas lub w regularnych odstępach czasu. Celem jest ułatwienie ponownej integracji w dotychczas uczęszczanych klasach. Zakres lekcji jest uzgadniany z lekarzem.

Saksonia realizuje Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, przygotowując uczniów ze specjalnymi potrzebami wsparcia pedagogicznego do udziału w życiu zawodowym i społecznym, oferując edukację zarówno w szkołach specjalnych, jak i w szkołach ogólnodostępnych. Obecnie w sposób inkluzywny w szkołach ogólnodostępnych uczy się ok. 9000 uczniów.

Co dalej?

Po ukończeniu szkół specjalnych ich absolwenci mogą rozpocząć kształcenie zawodowe lub uzyskać stopień kwalifikujący ich do studiów wyższych. Jeśli nie jest to możliwe, oferowane jest przygotowanie dostosowane do indywidualnych możliwości do działalności zawodowej z samodzielnym życiem lub zatrudnienia w warsztacie dla osób niepełnosprawnych. Szczegółowe informacje na temat kształcenia zawodowego znajdują się od strony 18. oraz w broszurze „Drogi do kariery zawodowej”.

Poradnie

W wielu szkołach specjalnych integralną częścią szkoły są poradnie. Oferują one zainteresowanym rodzicom i nauczycielom szkół ogólnokształcących fachowe doradztwo w kwestiach indywidualnego wsparcia.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat specjalnego wsparcia pedagogicznego można znaleźć w tej broszurze:

Różnorodność jako szansa

Specjalne wsparcie pedagogiczne w Saksonii

Szkoła zawodowa (Berufsschule). Kształcenie dualne

Po ukończeniu szkoły średniej (Oberschule) uczeń jest z reguły zobowiązany do uczęszczania przez trzy lata do szkoły zawodowej (Berufsschule). Młodzi ludzie zawierają umowę o naukę zawodu w jednym z ok. 320 uznanych wyuczonych zawodów. W systemie dualnym firma szkoleniowa i szkoła zawodowa współpracują jako równoprawni partnerzy. W zakładzie młodzież odbywa praktyczną naukę zawodu, natomiast szkoła zawodowa ma za zadanie przekazanie specjalistycznej wiedzy teoretycznej i poszerzenie ich ogólnego wykształcenia. Zajęcia odbywają się w blokach po kilka tygodni lub przez jeden lub dwa dni w tygodniu. Uczniowie, którzy nie uzyskali jeszcze świadectwa ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss), mogą otrzymać świadectwo ukończenia szkoły średniej (mittlerer Schulabschluss) w zależności od ich osiągnięć w szkole zawodowej i egzaminu końcowego. Kształcenie zawodowe w systemie dualnym stanowi solidną podstawę przyszłego rozwoju zawodowego młodzieży.

Wskazówki i informacje na temat wyboru zawodu

Przegląd różnych profili szkół zawodowych można znaleźć w bazie danych szkół – www.bildung.sachsen.de. Najważniejszym punktem kontaktowym dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się więcej o wyuczonych zawodach szkoleniowych jest Centrum Informacji Zawodowej (BiZ) lokalnych agencji pracy. Ponadto szkoły oferują wsparcie i doradztwo w zakresie orientacji zawodowej. Uczniowie poznają bardzo dobrze praktykę codziennego życia zawodowego podczas licznych wydarzeń informacyjnych, takich jak „Tydzień otwartych firm w Saksonii” („Woche der offenen Unternehmen Sachsen”) – PRZEKONAJ SIĘ SAM!

Szansa dla młodzieży bez miejsca stażu

Każdy, kto opuścił szkołę średnią bez otrzymania świadectwa, może ukończyć rok przygotowania zawodowego (Berufsvorbereitungsjahr – BVJ). Osoby, które nie otrzymały umowy o naukę zawodu mimo ukończenia szkoły, mogą rozpocząć kształcenie zawodowe od roku ogólnego kształcenia zawodowego (Berufsgrundbildungsjahr – BGJ). Obie formy kształcenia spełniają obowiązek uczęszczania do szkoły zawodowej.

Rok przygotowania zawodowego (Berufsvorbereitungsjahr)

Rozwijanie mocnych stron i zainteresowań

W roku przygotowania zawodowego młodzież jest zapoznawana z dwoma obszarami zawodowymi. Ponadto poznaje swoje mocne strony i zainteresowania. W ten sposób otrzymuje wsparcie w wyborze zawodu i motywację do podjęcia kształcenia. Absolwenci z pozytywnymi wynikami otrzymują świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss).

Rok ogólnego kształcenia zawodowego (Berufsgrundbildungsjahr)

Dobry fundament

Rok ogólnego kształcenia zawodowego oferuje podstawowe kształcenie zawodowe w pełnym wymiarze godzin dla kilku zawodów pokrewnych, takich jak obróbka metalu czy obróbka drewna. Oprócz kształcenia ogólnego przekazywane są treści teoretyczne i praktyczne. Po roku ogólnego kształcenia zawodowego można rozpocząć dualną edukację zawodową. Ukończony rok ogólnego kształcenia zawodowego można zaliczyć do dualnej edukacji zawodowej jako pierwszy rok edukacji.

W 250 szkołach kształcenia zawodowego w Saksonii uczy się 103 000 uczniów zawodu i pracuje około 6200 nauczycieli.

Foto: Benjamin Jenack

Warunki

Warunkiem koniecznym do uczęszczania do szkoły zawodowej (Berufsschule) jest umowa o naukę zawodu.

Co dalej?

Po ukończeniu szkoły zawodowej (Berufsschule) można bezpośrednio rozpocząć karierę zawodową lub zdobywać dalsze kwalifikacje:

szkoła specjalistyczna (Fachschule) (kwalifikacje dla osób zatrudnionych)

technikum (Fachoberschule) (matura zawodowa – Fachhochschulreife)

gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium) (matura – Abitur)

gimnazjum wieczorowe (Abendgymnasium) (obok pracy zawodowej w kierunku matury (Abitur))

Foto: Fotolia

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat szkoły zawodowej (Berufsschule) można znaleźć w tej broszurze:

Drogi do kariery zawodowej
Szkoły zawodowe w Saksonii

Specjalistyczna szkoła zawodowa (Berufsfachschule). Edukacja w szkole

W specjalistycznej szkole zawodowej (Berufsfachschule) absolwenci szkół ogólnokształcących mogą uzyskać państwowo uznane kwalifikacje zawodowe w ciągu dwóch do trzech lat kształcenia. Ogólna odpowiedzialność za kształcenie spoczywa zazwyczaj na szkole.

Możliwa jest nauka głównie zawodów z zakresu opieki zdrowotnej i usług socjalnych. Możliwe jest jednak także kształcenie w zakresie tradycyjnych zawodów rzemieślniczych, takich jak zegarmistrz czy monter instrumentów muzycznych.

Kształcenie podzielone jest na zajęcia teoretyczne i praktyczne w szkole oraz praktyczne kształcenie zawodowe w placówce praktycznej lub staże zakładowe w przedsiębiorstwie. Uczniowie nabywają kompetencje zawodowe, zdobywają pierwsze doświadczenia zawodowe, poznają procesy zakładowe i otoczenie społeczne placówek praktycznych oraz wykorzystują swoją wiedzę i umiejętności w rzeczywistych sytuacjach zawodowych. Uczniowie ze świadectwem ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) mogą otrzymać świadectwo ukończenia szkoły średniej (mittlerer Schulab-

schluss) po pomyślnym ukończeniu kształcenia zawodowego i osiągnięciu odpowiednich wyników.

Zawody związane z opieką zdrowotną i usługami socjalnymi

Specjalistyczne szkoły zawodowe w Saksonii oferują kształcenie zawodowe regulowane przez prawo krajowe lub federalne, w szczególności w dziedzinie opieki zdrowotnej i usług socjalnych, które prowadzi np. do uzyskania następujących kwalifikacji zawodowych:

- pielęgniarz/pielęgniarka*,
- salowy/-a,f
- opiekun/-ka osób starszych*,
- asystent/-ka socjalna,
- fizjoterapeuta/-ka,
- ergoterapeuta/-ka,
- położny/-a,
- asystent/-ka ds. dokumentacji medycznej,
- asystent/-ka techniczny/-a w dziedzinie farmacji.

* od 2020 r. specjalista/-ka ds. pielęgniarstwa

Tradycyjne zawody rzemieślnicze

Zawodów, które stały się rzadkością, takich jak

zegarmistrz, lutnik, twórca instrumentów harmonijkowych lub szarpanych, można nauczyć się zarówno w ramach edukacji dualnej (patrz strona 18), jak i w specjalistycznej szkole zawodowej (Berufsfachschule). Specjalistyczne ośrodki edukacyjne są częścią Centrum Szkół Zawodowych (Berufliches Schulzentrum) i znajdują się w Glashütte (dla zegarmistrzów) i Klingenthal (dla monterów instrumentów muzycznych).

Warunki

Edukacja wymaga zazwyczaj świadectwa ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss). W dziedzinie zdrowia i pielęgnacji wymagana jest kwalifikacja zdrowotna. Ponadto może być wymagany dowód zawarcia umowy o naukę zawodu.

Co dalej?

Po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły zawodowej można bezpośrednio rozpocząć pracę zawodową. Dzięki doświadczeniu zawodowemu możliwe jest uzyskanie kwalifikacji instruktora praktycznego lub dalsze kształcenie w szkole specjalistycznej (Fachschule). Osoby, które chciałyby studiować, mogą otrzymać maturę zawodową (Fachhochschulreife) w technikum (Fachoberschule) lub maturę (Abitur) w gimnazjum zawodowym (Berufliches Gymnasium).

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat specjalistycznej szkoły zawodowej (Berufsfachschule) można znaleźć w tej broszurze:

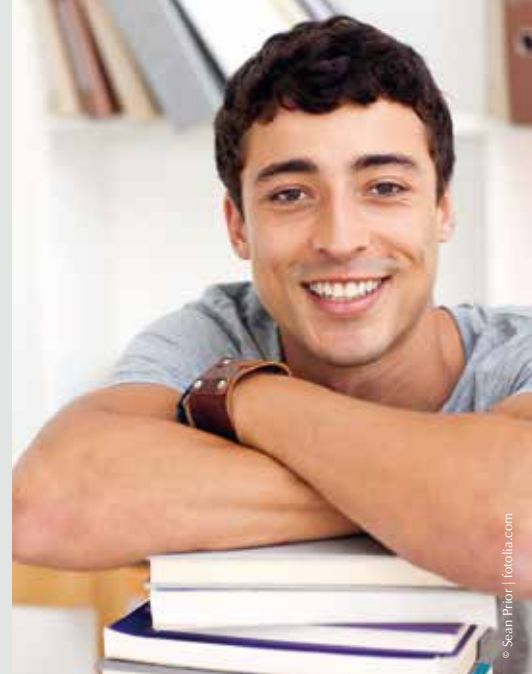

Drogi do kariery zawodowej
Szkoly zawodowe w Saksonii

Technikum (Fachoberschule).

Droga do uzyskania matury zawodowej (Fachhochschulreife)

Technikum (Fachoberschule) jest ważnym połączeniem po ukończeniu szkoły średniej i prowadzi do uzyskania matury zawodowej (Fachhochschulreife). Jest to podstawa do studiowania wyższej szkole zawodowej (Fachhochschule). Kształcenie obejmuje treści ogólne i specjalistyczne.

Wysoka przydatność praktyczna w dwuletnim technikum jest, oprócz uzyskania kwalifikacji do studiów, ważnym wkładem w znalezienie pracy zawodowej w wyższej szkole zawodowej (Fachhochschule), w akademii zawodowej (Berufsakademie) lub w dualnym kształceniu zawodowym (duale Berufsausbildung).

Cecha szczególna: podczas rekrutacji nie ma limitu wiekowego. Maturę zawodową (Fachhochschulreife) można nabyć w ciągu dwóch lat szkolnych (klasy 11 i 12) lub jednego roku szkolnego (klasa 12.), w zależności od doświadczenia życiowego i zawodowego. W ten sposób technikum (Fachoberschule) oferuje szerokiemu gronu młodzieży, jak również młodym i starszym dorosłym szansę zakwalifikowania się na studia w wyższej szkole zawodowej (Fachhochschule).

Kierunki

W technikum (Fachoberschule) oferowane są następujące kierunki:

- rolnictwo, biotechnologia i technologia środowiskowa,
- projektowanie,
- zdrowie i sprawy społeczne,
- technika,
- gospodarka i administracja.

Wybór kierunku nie jest wiążący dla późniejszego kierunku studiów.

Zalety w skrócie

- brak limitu wiekowego
- brak ograniczeń w dostępie (np. oceny)
- krótki okres kształcenia
- wysoka przydatność praktyczna i orientacja zawodowa
- szerokie możliwości zatrudnienia

Warunki

Do kształcenia w dwuletnim technikum (Fachoberschule) konieczne jest świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss).

Jednoroczne technikum (Fachoberschule) wymaga kwalifikacji zawodowych zgodnie z prawem federalnym lub krajowym z co najmniej dwuletnim stażem zawodowym lub trzyletnim odpowiednim doświadczeniem zawodowym oraz świadectwem ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss).

Co dalej?

Matura zawodowa (Fachhochschulreife) uprawnia do studiowania w szkołach wyższych (Hochschulen) i szkołach wyższych specjalistycznych (Fachhochschulen) lub w akademiach zawodowych (Berufsakademien). Ponadto po dwuletniej edukacji można rozpocząć kształcenie zawodowe, natomiast ustawiczne kształcenie zawodowe może być kontynuowane w szkole specjalistycznej (Fachschule) po rocznym technikum (Fachoberschule).

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat technikum (Fachoberschule) można znaleźć w tej broszurze:

Drogi do kariery zawodowej
Szkoły kształcenia zawodowego w Saksonii i w ulotce

Fachowe wyższe szkoły w Saksonii.

Gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium).

Matura (Abitur) po szkole średniej

Foto: Andreas Vieweg

Foto: Benjamin Jenak

Każdy, kto ukończył szkołę ogólnokształcącą lub kształcenie zawodowe z dobrymi ocenami, może zdobyć ogólną maturę (matura – Abitur) w gimnazjum zawodowym (Berufliches Gymnasium). Otwiera to drogę do szkół wyższych i uniwersytetów. W odróżnieniu od gimnazjum ogólnokształcącego (allgemeinbildendes Gymnasium), gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium) przekazuje treści zawodowe z wybranego kierunku. W ten sposób uczniowie są wprowadzani do świata pracy w szczególny sposób.

Edukacja trwa trzy lata. Faza wprowadzająca w klasie 11. oferuje możliwość zrównoważenia różnych wymagań dotyczących nauki. W fazie kwalifikacji, klasy 12 i 13, lekcje odbywają się na kursach podstawowych i uzupełniających, podobnie jak w gimnazjum ogólnokształcącym. Gimnazjum zawodowe (Berufliches Gymnasium) kończy się egzaminem maturalnym (Abitur).

Kierunki

- rolnictwo
- biotechnologia
- dietetyka
- zdrowie i sprawy społeczne
- technologia informacyjno-komunikacyjna
- nauki techniczne z naciskiem na inżynierię budowlaną, technologię przetwarzania danych, elektrotechnikę i budowę maszyn
- ekonomia

Wybór kierunku nie jest wiążący dla późniejszego kierunku studiów. Na przykład osoby, które zdecydują się na kierunek „nauk technicznych z naciskiem na inżynierię budowlaną”, mogą później studiować mikroekonomię.

Warunki

Edukacja w gimnazjum zawodowym (Berufliches Gymnasium) jest skierowana przede wszystkim do absolwentów szkół średnich lub porównywalnych szkół ogólnokształcących, których średnia ocena na świadectwie ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss) jest wyższa niż 2,5. Na początku roku szkolnego klasy 11. nie może być ukończony 18. rok życia, a w przypadku dowodu ukończenia kształcenia zawodowego – 21. rok życia.

Co dalej?

Ogólna matura (matura – Abitur) zapewnia uczniom dostęp do wszystkich niemieckich uniwersytetów i szkół wyższych. Możliwe jest również studiowanie za granicą.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat gimnazjum zawodowego (Berufliches Gymnasium) można znaleźć w tych broszurach:

Drogi do kariery zawodowej
Szkoly zawodowe w Saksonii

Matura (Abitur) w gimnazjum zawodowym (Berufliches Gymnasium)
Informacje o wyższych klasach szkoły średniej (Oberstufe).

Podwójne kwalifikacje.

Wykształcenie zawodowe
i kwalifikacja do studiów

Internet OPAL Schule. W ciągu czterech lat można uzyskać dwa świadectwa: maturę zawodową (Fachhochschulreife) i świadectwo w uznanym wyuczonym zawodzie dualnym.

Szkoła specjalistyczna (Fachschule) z dodatkowym kształceniem i egzaminem

Nabycie matury zawodowej (Fachhochschulreife) jest możliwe na wszystkich kierunkach z wyjątkiem dwuletniej specjalistycznej szkoły rolniczej.

W ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego dostępne są kursy i oferty, które przygotowują do uzyskania kwalifikacji zawodowych oraz do uzyskania matury zawodowej i ogólnej.

Dualne kształcenie zawodowe z maturą w Saksonii

Berufsausbildung
mit Abitur

Podczas edukacji opartej na podwójnej kwalifikacji uczniowie uzyskują w ciągu czterech lat zarówno ogólne świadectwo dojrzałości (allgemeine Hochschulreife), jak i kwalifikacje zawodowe w uznanym wyuczonym zawodzie. Do oferty należą następujące kierunki:

- technologia informacyjno-komunikacyjna,
- nauki techniczne i
- ekonomia.

Technikum i skrócone dualne kształcenie zawodowe

Uczniowie, których celem jest skrócenie dualnego kształcenia zawodowego po ukończeniu technikum (Fachoberschule), mogą kontynuować praktyczną część kształcenia w klasie 12. W przypadku tej możliwości część stacjonarna zajęć lekcyjnych uwzględnia ELearning z centralną saksońską platformą nauki przez

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat podwójnej kwalifikacji można znaleźć w tej broszurze:

Drogi do kariery zawodowej
Szkoły zawodowe w Saksonii

Szkoła specjalistyczna (Fachschule).

Kształcenie ustawiczne w zawodzie

Foto: Fotolia

Foto: Fotolia

Specjaliści, którzy ukończyli kształcenie zawodowe i z reguły posiadają doświadczenie zawodowe, nabywają w szkole specjalistycznej dodatkowe kwalifikacje. Szkoły specjalistyczne wykorzystują doświadczenie zawodowe swoich uczniów i przygotowują ich do zadań w pośrednim obszarze funkcjonalnym oraz do wykonywania samodzielnych, odpowiedzialnych działań. Ponadto szkoła specjalistyczna oferuje możliwość nabycia matury zawodowej (Fachhochschulreife).

Kształcenie w pełnym wymiarze godzin trwa dwa lub trzy lata, natomiast w niepełnym wymiarze godzin maksymalnie cztery lata. Egzamin końcowy składa się z części pisemnej, ustnej i, w stosownych przypadkach, praktycznej. Szkoła specjalistyczna ds. usług socjalnych (Fachschule für Sozialwesen) wymaga również praktycznego kształcenia zawodowego. Kończy się ono praktycznym egzaminem zawodowym, który obejmuje zadanie z praktyki zawodu oraz rozmowę specjalistyczną.

Warunki

Szkoła specjalistyczna (Fachschule) jest otwarta dla specjalistów z ukończonym wykształceniem zawodowym i doświadczeniem zawodowym.

Co dalej?

Na absolwentów czekają interesujące oferty pracy na poziomie pośrednim pomiędzy wykwalifikowanymi pracownikami a absolwentami szkół wyższych. Osoby, które chciałyby zdobywać dalsze kwalifikacje, mogą rozpocząć studia na uczelni wyższej.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat szkoły specjalistycznej (Fachschule) można znaleźć w tej broszurze:

Drogi do kariery zawodowej
Szkoły zawodowe w Saksonii

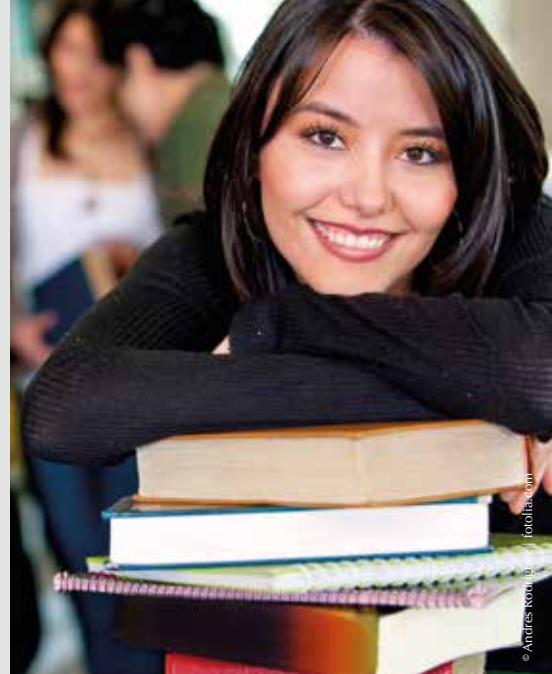
Specjalności

Szkoły specjalistyczne (Fachschule) oferują kształcenie ustawiczne w różnych specjalnościach z zakresu techniki, ekonomii, usług socjalnych i projektowania, a także w rozmaite kierunki w rolniczych szkołach specjalistycznych.

Bliższe informacje można znaleźć w Internecie w bazie danych szkół saksońskich pod adresem: www.bildung.sachsen.de

Kwalifikacje ukończenia szkoły dla dorosłych.

Druga droga edukacji

Dorośli mogą również zdobywać kwalifikacje szkół ogólnokształcących, otwierając w ten sposób nowe możliwości zawodowe. Kursy edukacyjne oferują szkoły średnie wieczorowe (Abendoberschule) i gimnazja wieczorowe (Abendgymnasium). Zajęcia w kolegium (Kolleg) odbywają się w pełnym wymiarze godzin.

Szkoła średnia wieczorowa (Abendoberschule)

Świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss) i realnej (Realschulabschluss) dla dorosłych

W metodyce odpowiedniej dla dorosłych uczestnicy są przygotowywani do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss), kwalifikowanego świadectwa

ukończenia szkoły głównej (qualifizierender Hauptschulabschluss) lub świadectwa ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss). W zależności od celu edukacyjnego kursy trwają rok lub dwa lata. Pod określonymi warunkami można ubiegać się o stypendium BAföG w ostatniej połowie każdego okresu kształcenia. Zajęcia odbywają się zazwyczaj w klasach wieczorowych w szkołach średnich.

Gimnazjum wieczorowe (Abendgymnasium) i kolegium (Kolleg)

W gimnazjum wieczorowym połączonym z pracą zawodową oraz w kolegium w pełnym wymiarze godzin dorośli uzyskują maturę ogólną (allgemeine Hochschulreife). W zależności

od warunków wstępnych, kształcenie trwa trzy lub cztery lata. Kanon przedmiotów zasadniczo odpowiada kanonowi gimnazjum ogólnokształcącego. W ten sam sposób nauczanie dwóch przedmiotów odbywa się na podwyższonym poziomie, a innych przedmiotów na podstawowym poziomie wymagań. W gimnazjum wieczorowym lekcje obejmują około 23 godzin tygodniowo, a w kolegium około 32 godzin tygodniowo. Osoby uczące się w kolegium mogą z reguły ubiegać się o stypendium BAföG przez cały okres kształcenia. Osoby uczące się w gimnazjum wieczorowym mogą pod określonymi warunkami ubiegać się o stypendium BAföG na ostatnie półtora roku nauki.

Warunki

- Do wieczorowej szkoły średniej (Abendoberschule) mogą zostać przyjęte osoby, które wypełniły obowiązek szkolny i nie posiadają jeszcze świadectwa ukończenia, do którego dążą.
- Warunkiem w gimnazjum wieczorowym (Abendgymnasium) i kolegium (Kolleg) jest: ukończone wykształcenie zawodowe lub co najmniej dwuletnia działalność zawodowa. Warunkiem jest również wykonywanie działalności zawodowej lub działalności równoważnej z działalnością zawodową (np. urlop rodzicielski, służba wojskowa lub służba cywilna). Uznawane jest również bezrobocie potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez Agencję Pracy.

Na trzyletni okres kształcenia: Świadectwo ukończenia szkoły realnej (Realschulabschluss)

Na czteroletni okres kształcenia: Świadectwo ukończenia szkoły głównej (Hauptschulabschluss)

Inne możliwości

Po ukończeniu szkoły średniej wieczorowej (Abendoberschule) istnieją dalsze możliwości edukacji i nauki zawodu. Ogólna matura (matura – Abitur) zapewnia uczniom dostęp do wszystkich niemieckich uniwersytetów i szkół wyższych. Obecnie możliwe jest również studiowanie za granicą.

Wskazówki i informacje

Szczegółowe informacje na temat gimnazjum wieczorowego (Abendgymnasium) i kolegium (Kolleg) można znaleźć w tej broszurze:

Matura (Abitur) w gimnazjum wieczorowym (Abendgymnasium) i w kolegium (Kolleg)

Kształcenie ustawiczne.

W 2017 roku w 15 300 kursach saksońskich ośrodków kształcenia dorosłych (Volkshochschule) uczestniczyło około 163 000 osób. Największą popularnością cieszyły się nieustannie kursy językowe.

Uczenie się przez całe życie

Edukacja nie jest charakterystyczną cechą określonej fazy życia, ale procesem trwającym całe życie: ekspedientka kończy kurs komputerowy na uniwersytecie ludowym (Volkshochschule); dodatkowe kwalifikacje mogą stanowić podstawę dla kolejnego etapu kariery; emerytowany inżynier rozpoczyna studia historii sztuki. To tylko trzy przykłady spośród wielu. Uczenie się przez całe życie to słowo kluczowe, jeśli człowiek chce utrzymać się na rynku pracy, nadrobić zaległości w zdobywaniu kwalifikacji zawodowych lub świadectwa szkolnego albo po prostu rozwijać się osobiście.

Tradycyjne procesy edukacyjne, które kończą się po ukończeniu szkoły lub uniwersytetu, często nie wystarczą już w zmieniających się wymaganiach świata pracy. Uczenie się przez

całe życie integruje edukację przedszkolną, szkolną, zawodową, uniwersytecką, jak również ogólne i zawodowe kształcenie w ogólny system, który ma wspólne podstawy i wzajemnie się przenika.

Szanse dla wszystkich

W całej Saksonii wiele instytucji kształcenia ustawicznego ma bogatą ofertę. Tematy związane są z zawodowym, ogólnym, kulturalnym lub politycznym kształceniem ustawicznym. Zakres ofert sięga od indywidualnych kursów wieczornych, seminariów weekendowych lub wypraw naukowych po wielomiesięczne oferty kształcenia ogólnego lub zawodowego.

Dalsze informacje

www.weiterbildung.sachsen.de

www.bildungsmarkt-sachsen.de

www.slpb.de (Saksońska Krajowa Centrala Kształcenia Politycznego (Sächsische Landeszentrale für politische Bildung))

Informacje i porady.

© Spaul | fotolia.com

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung)

Punkty Krajowego Urzędu ds. Szkolnictwa i Edukacji są partnerami do kontaktu w przypadku pytań lub problemów związanych ze szkołą. Są one kuratoriami oświaty i zajmują się kwestiami merytorycznymi i kadrowymi szkół oraz zatrudnianiem nauczycieli. Utrzymują oni ścisły i regularny kontakt ze szkołami, organami prowadzącymi placówki oświatowe oraz przedstawicielami rodziców i uczniów. W przypadku problemów szkolnych poszczególnych uczniów lub problemów, które pojawiają się w codziennym życiu szkolnym, osoby zainteresowane mogą zwrócić się do odpowiedniego ośrodka doradztwa szkolno-psychologicznego.

Adresy

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung) Lokalizacja Chemnitz

Adres dla odwiedzających:
Annaberger Straße 119,
09120 Chemnitz
Adres pocztowy:
Postfach 13 34, 09072 Chemnitz
Telefon: 0371 5366-0
E-mail:
poststelle-c@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung) Lokalizacja Bautzen

Adres dla odwiedzających:
Otto-Nagel-Straße 1, 02625 Bautzen
Adres pocztowy:
Postfach 44 44, 02634 Bautzen
Telefon: 03591 621-0
E-mail:
poststelle-b@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung) Lokalizacja Drezno

Adres dla odwiedzających:
Großenhainer Straße 92,
01127 Drezno
Adres pocztowy:
Postfach 23 01 20, 01111 Drezno
Telefon: 0351 8439-0
E-mail:
poststelle-b@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung)

Lokalizacja Lipsk

Adres dla odwiedzających:
Nonnenstraße 17 A, 04229 Leipzig
Adres pocztowy:
Postfach 10 06 53, 04006 Leipzig
Telefon: 0341 4945-50
E-mail:
poststelle-l@lasub.smk.sachsen.de

Krajowy Urząd ds. Szkolnictwa i Edukacji (Landesamt für Schule und Bildung)

Lokalizacja Zwickau

Adres dla odwiedzających:
Makarenkostraße 2, 08066 Zwickau
Adres pocztowy:
Postfach 20 09 42, 08009 Zwickau
Telefon: 0375 4444-0
E-mail:
poststelle-z@lasub.smk.sachsen.de

Saksońska Krajowa Państwowa Rada Uczniowska (Landesschülerrat Sachsen)

Hoyerswerdaer Straße 1
01099 Drezno
Telefon: 0351 5634734
E-mail: mail@lsr-sachsen.de
<https://lsr-sachsen.de/>

WIR BEWEGEN
BILDUNG
BEWEGT UNS

Wydawca:

Saksońskie Ministerstwo ds. Kultury
Carolaplatz 1, 01097 Dresden
Telefon obywatelski: +49 351 56465122
E-mail: buerger@bildung.sachsen.de
www.bildung.sachsen.de
www.bildung.de/blog
Twitter: @Bildung_Sachsen
Facebook: @SMKsachsen
Instagram: smksachsen
YouTube: SMKsachsen

Zdjęcia:

Montaż tytułu: Foto © Frank Grätz, Drezno
Źródła fotografii na zdjęciach

Projekt:

O GRAFIK,
Hi Agentur e.K.

Druk:

Stoba-Druck GmbH

Wysokość nakładu:

35 000 egzemplarzy

Zamknięcie redakcji:

Czerwiec 2019

Możliwość nabycia:

Tę publikację można otrzymać bezpłatnie w:
centralnym dziale wysyłki broszur rządu kraju związkowego Saksonii
Hammerweg 30, 01127 Dresden
Telefon: +49 351 3103671
www.publikationen.sachsen.de

Informacja dystrybucyjna

Niniejsza broszura informacyjna jest publikowana przez rząd kraju związkowego Saksonii w ramach jego konstytucyjnego obowiązku informowania opinii publicznej. Nie może on być wykorzystywana przez partie polityczne, ich kandydatów lub asystentów do celów reklamy wyborczej. Dotyczy to wszystkich wyborów. Nadużyciem jest w szczególności rozpowszechnianie podczas wydarzeń wyborczych na stanowiskach informacyjnych partii, jak również umieszczanie, nadrukowywanie lub naklejanie informacji politycznych partii lub materiałów reklamowych. Zabronione jest również przekazywanie osobom trzecim do wykorzystania w reklamie wyborczej.

Prawo autorskie

Niniejsza publikacja jest chroniona prawem autorskim. Wszelkie prawa, w tym prawa do przedruku fragmentów i reprodukcji fotomechanicznej, są zastrzeżone przez wydawcę.